

## Iz državnega zbora.

### Proračun trgovinskega ministerstva.

V obče bila je razprava proračuna trgovinskega ministerstva letos manj viharna, kakor pretekla leta, ker sedanji vodja trgovinskega ministerstva baron Pusswald še nima osebnih nasprotnikov, kakoršnih je imel mnogo baron Pino. Tožilo se je tedaj tukaj samo v obče po eni strani, da so stroški za to ministerstvo preveliki izrekoma, da železnice premalo nesejo, enako tudi pošte, telegrafi itd., na drugi strani pa se je zahtevalo, naj se gradijo še druge železnice, napravijo nove pošte, različnim vrstam uradnikov in služabnikov zboljšajo plače.

Za kranjsko deželo pomenljiva sta bila govora poslancev Pfeiferja in Šukljeja, katera sta z gorkimi besedami priporočala zgradbo dolenjske železnice.

Isterski poslanec dr. Vitezič govoril je o zgradbah, katere naj bi zvršila država na korist brodarstvu krog Istre in pa pri kvarnerskih otokih.

Bivši trgovinski minister Chlumecki zagovarjal je sedanjo delovanje poštних hranilnic, s katerimi je mogoče plačila nakazavati v vseh delih države, opozoril pa je tudi na napako, da se to sedaj vrši popolnoma brezplačno.

Precej viharno razpravo povzročil je dr. Roser, ki je državi očital, da pri državnih železnicah preslabo skrbi za železniške čuvaje in mašinsto, očital je, da se je zato pripetila znana nesreča na arelski železnici, ko je sprevodnik omedlel in se vsled tega pripetila nesreča.

Predsednik državnih železnic baron Čedik zavrnil je odločno to očitiranje enako gledé vzroka nesreče, kakor gledé tega, da bi bila plača slaba ali pa, da bi bili služabniki z delom preobloženi.

Najbolj viharna pa je postala razprava pri oddelku „pošte“ v proračunu.

Znano je, da je Plener vložil prošnjo hebske trgovinske zbornice, v kateri se toži, da se je c. kr. namestniku za Česko dala pravica, govoriti odločilno besedo pri imenovanju poštarjev, in, da se je v teku zadnjega leta namestilo 17 poštarjev Čehov po rodu v čisto nemških okrajih, ne da bi se bilo oziralo na po vsem sposobne nemške prosilce.

Poslanec Greger vzel je v nadroben pretres ono Plenerjevo peticijo, s katero se je hotelo dokazati, kolika krivica se pod sedanjo vlado godi Nemcem na Českem. Dokazal je v svojem zanimivem govoru, da je podlaga te prošnje neresnična, da je bilo med navedenimi 17 poštarji, 14 premeščenih uže pred ono dobo, na katero se sklicuje prošnja, da jih je nekaj namestnih uže po 10 let, in da je tedaj trditve o pritiskanju na Nemce golo slepljenje.

Ako se je pošta prepustila, pa v treh slučajih res prošnikom, ki tudi česko znajo poleg nemščine, se je to zgodilo zato, ker so poleg popolne sposobnosti v prošnjah skazali več službenih let.

Dr. Greger pokazal je pa tudi svetu in izrekoma onim Nemcem, ki so se dali iznemiriti vsled one prošnje, zakaj nemško-narodna stranka črti one o prošnji imenovane poštarje in sploh uradnike českega rodú.

Naravnost trdil je, da take uradnike tamošnji oistreji, nemško-narodni politiki črtijo in preganjajo zato, ker se nočejo udeleževati pri veliko-nemških demonstracijah, komersih in pijančevanju, kjer se ne vidi družega kinča, kakor „plavice“, veliko-nemške zastave in kjer se molikujeta nemški cesar in knez Bismark. Česki uradniki so predobri Avstrijci in to ni všeč oni sedaj na severni Česki gospodujoči stranki.

Dalje pokazal je dr. Greger na izgledu nekega c. kr. okrajnega glavarja Teumerja, kakošni c. kr. uradniki so oni stranki po godu.

Ta okrajni glavar vdeležil se je neke veselice v hiši nekega fabrikanta, pri kateri mu je dr. Knotz napil kot edinemu uradniku, kateri ni kreatura c. k. namestnika Krausa, okrajni glavar pa se je enako laskavo zahvalil dr. Knotzu, najhrabrejšemu zastopniku nemškega ljudstva. — To dogodbo prečital je govorniku iz nekega lista. — Dr. Greger opozarjal je, kolike važnosti so poštarji, ako so pristaši take stranke, kot je nemško-narodna na Českem in je sklenil svoj govor s tem, da se s takim orožjem, kakor je ona prošnja hebske trgovinske zbornice, z neresničnimi trditvami ne sme boriti noben pošten politik in da se stranka sama obsoja, katera se bori z lažjo in slepljenjem. — Ves ta govor, živahno govorjen, razkačil je prizadete tako hudo, da so uže med govorom kričali, po govoru pa so zagнали velikansk vriš in krik in se kazali žaljene, kakor bi se jim bila zgodila krivica. — Prvi začel je v tako zvanem „stvarnem“ popravku zabavljati in psovati znani Strache z votlo-bobnečim krikom, temu sledil je uže zopet deloma prekošen Knotz in še le glavno-prizadeti dr. Plener prizadeval si je, kazati se mirnega in je skušal nadrobnosti Gregerjevih trditev zavrtniti, ne pa da bi se mu bilo posrečilo, prepričati koga, da vse, kar je Greger trdil, ni popolnoma resnično. — Govoril je tudi vladni zastopnik, kateri je v obče potrjeval v glavnih točkah trditve Gregerjeve.

Kolikor pa je še preostalo, pobral je poročevalec dr. Fanderlik, ki je z mirnimi besedami, pa po onem stvarno zavračal trditve opozicije, izrekoma pa zavijanje Plenerjevo, kakor bi se res Nemcem na Českem godila najmanjša krivica.

Časniki so si prizadevali, dolžiti dr. Gregerja, da je provzročil škandal, kakoršnega sta napravila Strache in Knotz. Ker je govor svoj res sklenil z nekima ojstrima besedama. Pa v resnici te besede niso bile vzrok bila je tako živo in brezozirno razkrita resnica o razmerah na severnem Českem, nasproti lažem, s katerimi si prizadevajo slepiti svet o tlačenju Nemcev na Českem.

## Politične stvari.

### Gladstone in Irska.

Kar je vsa Evropa pa tudi politični krogi zunaj Evrope razpravljala, uže odkar se je zbral novoizvoljen angleški parlament: Irsko vprašanje, prestopilo je minuli četrtek dne 8. aprila zvečer v popolnoma nov stadij — v dobo porazumljenja.

Sedanji ministerski predsednik Gladston izrekel je takoj po odstopu Salisburyjevem, da bo parlamentu podal predloge zadevajoče državnopravno razmero Irske in Angleške in pa zadevajoče vprašanje irskih zemljišč.

Dolgo so trajale razprave v sredi ministerstva samega, ugibalo se je, kako bo Gladstone spolnil svojo obljubo, pripovedovalo se je, kako hoče minister vrediti samoupravo za Irsko, pripovedovale so se nadrobnosti v osebnih zadevah, trdilo se je, da se predlogom Gladstonovim izrekoma protivita dva njegova ministra.

Ni se tedaj po teh dogodbah čuditi, da je minuli četrtek ves svet radovedno čakal, kaj bo predložil starček Gladstone parlamentu in kako bo zagovarjal svoje predloge.

V zbornici poslancev trlo se je uže davno pred začetkom seje. Celó izmed poslancev došlo je veliko šte-